

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego dla Szkoły Branżowej

część I

Temat (rozumiany jako lekcja)	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
DZIAŁ: DLACZEGO KSAŻKI PRZEDŁUŻAJĄ NAM ŻYCIE?					
1. Wprowadzenie: <i>prezentacja klasowa, omówienie lektur i podręcznika</i>	Uczeń: - wie, jakie są wymagania programowe na poszczególne oceny - zna podręcznik, autora i budowę - przygotowuje metryczkę książki	Uczeń: - wie, jakie są wymagania programowe na poszczególne oceny - zna podręcznik, autora i budowę - przygotowuje metryczkę książki	Uczeń: - wie, jakie są wymagania programowe na poszczególne oceny - zna podręcznik, autora i budowę - przygotowuje metryczkę książki	Uczeń: - podaje propozycje książek wartych przeczytania - podaje listę lektur nadobowiązkowych	Uczeń: - podaje propozycje książek wartych przeczytania - podaje listę lektur nadobowiązkowych
2. Kultura książki	Uczeń: - rozpoznaje nośniki pisma - wie o odkryciu druku i rozwoju techniki drukarskiej - zna pierwszą książkę drukowaną – Biblię Gutenberga	Uczeń: - definiuje pojęcia: książka rękopiśmienna, gliniane tabliczki, pismo klinowe, hieroglify, pergamin, manuskrypt	Uczeń: - czyta ze zrozumieniem - definiuje pojęcie wieków średnich - nazywa prototyp książki – kodeksu - podaje przykłady propagujące potrzebę	Uczeń: - czyta ze zrozumieniem - potrafi rozpoznać cechy gatunkowe czytanego tekstu - rozumie znaczenie rozwoju pisma dla człowieka	Uczeń: - sprawnie opisuje i wyjaśnia rozwój pisma na przestrzeni wieków - potrafi podać tytuł i omówić pierwszą książkę - zapamiętuje nowe terminy i potrafi

	<ul style="list-style-type: none"> - omawia powszechność dokumentu elektronicznego - wie o dostępności bibliotek cyfrowych - wyjaśnia, co oznacza pojęcie „kultura książki” 		sięgania po książkę	<ul style="list-style-type: none"> - zna wynalazcę druku - rozumie potrzebę czytania książek - potrafi omówić znaczenie książki dla rozwoju cywilizacji i każdego człowieka z osobna - potrafi wyszukać i wykorzystać informacje z tekstu 	rozwiązać krzyżówkę
3. Lekcja w bibliotece	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - określa dostępność księgozbioru bibliotecznego w szkole - określa dostępność zapisów multimedialnych i elektronicznych biblioteki szkolnej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - objaśnia pojęcia: sygnatura, księgozbiór podręczny, katalog alfabetyczny, katalog rzeczowy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wyszukać i wykorzystać informacje z tekstów - potrafi wyjaśnić znaczenie pojęć: sygnatura, księgozbiór podręczny, katalog alfabetyczny, katalog rzeczowy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - określa dostępność księgozbioru bibliotecznego w szkole - określa dostępność zapisów multimedialnych i elektronicznych biblioteki szkolnej - objaśnia pojęcia i wykorzystuje w swojej wypowiedzi: sygnatura, księgozbiór podręczny, katalog alfabetyczny, katalog rzeczowy - potrafi wyszukać i wykorzystać informacje z tekstów 	Uczeń <ul style="list-style-type: none"> - sprawnie potrafi sporządzić opis bibliograficzny książki - rozumie potrzebę czytania książek - potrafi wyszukać i wykorzystać informacje z tekstów

<p>4. <i>Polszczyzna bez tajemnic: akcent wyrazowy i pisownia „ż”, „rz”</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - akcentuje wyraz w czasie wymawiania - wykonuje zadane ćwiczenia i wymienia łatwe przykłady wyrazów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za pomocą słownika definiuje pojęcie akcentu paroksytonicznego - definiuje pojęcie intonacji - wyjaśnia zasadę pisowni wyrazów z „ż”, „rz” - wskazuje wyjątki w pisowni czynności i formach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje właściwe zasady pisowni „ż”, „rz” - potrafi wskazać wyjątki od zasad pisowni „ż”, „rz” i podaje przykłady - zna zasady ortograficzne wymiany pisowni „ż”: ż-g, ż-dz, ż-h, ż-z, ż-x, ż-s - zna występowanie ż po literach: e, l, ł, - wie, że „ż” jest częścią partykuły „nie” - zna zasady ortograficzne wymiany pisowni „rz” na „r” - wie, że „rz” występuje w wyrazach, w których dawniej zachodziła wymiana na „r” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie czytany tekst - potrafi sprawnie i prawidłowo akcentować wyrazy - potrafi wyjaśnić pojęcie akcentu paroksytonicznego - potrafi zdefiniować pojęcie akcentu wyrazowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprawnie i biegle omawia czytany tekst - analizuje podane przykłady
<p>5. <i>Kultura czytania</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta zadany fragment tekstu - przy pomocy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa funkcjonowanie mitu w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze zrozumieniem fragment eseju 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, dlaczego warto czytać książki - rozumie, co również 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie i sprawnie wyjaśnia, dlaczego warto czytać książki

	nauczyciela analizuje tekst	społeczeństwie - szuka argumentów przemawiających za korzyściami płynącymi z czytania - szuka wiadomości z kraju i ze świata	Umberto Eco – „Dlaczego książki przedłużają nam życie?” - rozumie sentencję wydawcy - przegląda witryny internetowe - poszukuje i odpowiada na pytanie, co kształtuje pamięć i tożsamość społeczeństw	kształtuje świadomość człowieka - potrafi wygłosić, zapisać argumenty przemawiające za korzyściami płynącymi z czytania książek - potrafi określić, co kształtuje pamięć i tożsamość społeczeństw - poszukuje atrakcyjnych dla siebie: książek, czasopism	- rozumie i sprawnie wyjaśnia, co również kształtuje świadomość człowieka - potrafi wygłosić, zapisać argumenty przemawiające za korzyściami płynącymi z czytania książek - rozumie i wyjaśnia, co znaczy powiedzenie: kto czyta, ten żyje wielokrotnie
--	-----------------------------	--	---	--	---

DZIAŁ 2. AMOR VINCIT OMNIA – MIŁOŚĆ ZWYCIĘŻA WSZYSTKO

6. W świecie cywilizacji antycznej	Uczeń: - podaje przykłady najważniejszych osiągnięć kultury greckiej - swoimi słowami określa świat antyczny	Uczeń: - poszukuje wyjaśnienia znaczenia związków frazeologicznych pochodzących z mitologii - określa najważniejsze osiągnięcia kultury greckiej	Uczeń: - ukazuje miłość jako jeden z najstarszych i najbardziej wzruszających motywów literackich - wpływ cywilizacji greckiej i rzymskiej na rozwój kultury śródziemnomorskiej - omawia wszechobecną łacinę - definiuje złoty okres sztuki greckiej – klasycyzm - omawia przejęcie	Uczeń: - rozumie znaczenie związków frazeologicznych pochodzących z mitologii - wyjaśnia znaczenie sformułowania: złoty okres sztuki greckiej - potrafi omówić najważniejsze osiągnięcia kultury greckiej - potrafi omówić przejęcie przez Rzymian wzorca	Uczeń: - potrafi wskazać obecność łaciny w dzisiejszych czasach - potrafi nazwać słynne starożytne budowle - czyta tekst opisujący świat kultury antycznej
---	---	---	---	--	--

			przez Rzymian wzorca kultury ateńskiej	kultury ateńskiej, podając przykłady - uzasadnia ideę klasycznego piękna	
7. Mityczni kochankowie: Orfeusz i Eurydyka	Uczeń: - czyta zadany tekst mitu - rozpoznaje sposób kreowania świata przedstawionego i bohaterów - wypowiada się na temat wymienionych bohaterów	Uczeń: - czyta ze zrozumieniem historię o Orfeuszu i Eurydyce - korzysta z zasobów księgozbioru, słownika frazeologicznego lub Internetu - poszukuje wyjaśnienia znaczenia związków frazeologicznych pochodzących z mitologii	Uczeń: - rozpoznaje cechy gatunkowe tekstu - odczytuje sens mitu - ocenia postaci, wartościuje ich postawy - wyszukuje informacje o bóstwach i postaciach mitycznych	Uczeń: - potrafi wyszukać informacje w tekście - wyjaśnia trudności, jakie musiał pokonać Orfeusz - potrafi ocenić postawę Orfeusza - wypowiada się poprawnie, zwracając uwagę na dbałość kompozycji wypowiedzi ustnej - sporządza notatkę, formułuje wnioski	Uczeń: - sprawnie wskazuje wyznaczniki mitów - wskazuje wyznaczniki prawdziwej miłości - wyjaśnia powody atrakcyjności bohaterów
8, 9. Literacka para wszech czasów: Tristan i Izolda	Uczeń: - opowiada zapamiętane fragmenty legendy - charakteryzuje bohaterów legendy - wypowiada się na temat wymienionych	Uczeń: - dokonuje streszczenia fragmentu legendy „Dzieje Tristana i Izoldy” - opowiada o rozwoju uczucia	Uczeń: - na podstawie tekstu układa plan wydarzeń - ocenia postaci, wartościuje ich postawy - wyjaśnia symbolikę występującą w	Uczeń: - wyjaśnia tragizm Tristana i Izoldy - tworzy syntetyczną notatkę, poprawną pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym	Uczeń: - nawiązuje do słynnych kochanków Romea i Julii - potrafi scharakteryzować losy słynnych par

	bohaterów	Tristana i Izoldy	romansie - wskazuje funkcjonalne cytaty - wyjaśnia znaczenie terminów: akcja, fabuła, wątek, epizod - opowiada historię Romea i Julii - analizuje i interpretuje wiersz C. K. Norwida „W Weronie” - charakteryzuje losy słynnych literackich par	- potrafi ocenić i wartościować postępowanie bohaterów - potrafi odczytać symboliczną wymowę utworu - podaje wyznaczniki rodzaju literackiego	
10. Snuć miłość... poezję	Uczeń: - podaje podstawowe pojęcia: podmiot liryczny, sonet - swoimi słowami przedstawia różne koncepcje miłości - podaje przykłady z lekcji, mówiące o miłości	Uczeń: - czyta teksty liryczne - wskazuje cechy sonetu - podaje, jakie wartości nakazuje miłować poeta - podaje cechy poezji barokowej - czyta głośno z odpowiednią dykcją	Uczeń: - analizuje i interpretuje teksty M. Sępa Szarzyńskiego Sonet V „O nietrwałej miłości świata tego” i W. Szymborskiej „Miłość szczęśliwa” - wykorzystuje podstawowe pojęcia: podmiot liryczny, sonet, wiersz wolny - prowadzi dyskusję na temat wymowy utworów - charakteryzuje	Uczeń: - potrafi analizować i interpretować wskazane teksty - poprawnie posługuje się terminami: sonet, budowa wiersza, antyteza - wyjaśnia stosunek ludzi do zakochanych - wygłasza przygotowaną przez siebie wypowiedź - dba o poprawność wypowiedzi ustnej - bierze udział w	Uczeń: - dostrzega wartości uniwersalne - charakteryzuje styl pisarski W. Szymborskiej - aktywnie uczestniczy w dyskusji - potrafi przewodzić w dyskusji - zabiera głos w dyskusji na temat miłości

			uniwersalną wymowę utworów - uzasadnia, czy utwór „Miłość szczęśliwa” jest pochwałą czy naganą miłości - czyta głośno z odpowiednią dykcją i intonacją	dyskusji - poprawnie konstruuje notatkę - poetyckie ujęcie miłości konfrontuje ze swoimi przemyśleniami	
11. Miłość – wieczna tęsknota	Uczeń: - czyta tekst liryczny - wykorzystuje podstawowe pojęcia: nadawca, odbiorca - podejmuje próbę określenia definicji miłości - definiuje dobro i zło - określa, jaki obraz miłości przedstawiają omawiane utwory literackie	Uczeń: - określa sytuację liryczną we wszystkich analizowanych tekstach - określa, co jest przedmiotem wspomnień - wykorzystuje podstawowe pojęcia: nadawca, odbiorca, sytuacja liryczna - interpretuje motywy tęsknoty i miłości	Uczeń: - analizując teksty, opiera je o konteksty biograficzne - uwzględnia symbolikę utworów - odczytuje przesłanie utworów - wartościuje postawy - wyjaśnia, na czym polega niemoc człowieka zakochanego - określa uczucia podmiotu lirycznego - określa, jakie znaczenie dla opisu rozłąki z ukochaną ma symbol „białego gołębia smutku” - podaje definicję	Uczeń: - potrafi określić sytuację liryczną - wygłasza przygotowaną przez siebie wypowiedź - dba o poprawność wypowiedzi ustnej - bierze udział w dyskusji - potrafi dostrzec symbolikę utworów - poprawnie odczytuje sens i przesłanie utworów - poprawnie wartościuje postawy - bierze udział w dyskusji nad rolą tęsknoty w ukazywaniu motywu miłości	Uczeń: - potrafi analizować i interpretować wskazane teksty - sprawnie wygłasza przygotowaną przez siebie wypowiedź - sprawnie odczytuje sens i przesłanie utworów - bierze aktywny udział w dyskusji nad rolą tęsknoty w ukazywaniu motywu miłości - zabiera głos w dyskusji: dlaczego miłość jest ważna w życiu człowieka

			anafory - wyjaśnia, jakie znaczenie ma wiązanka mimozy - dyskutuje nad rolą tęsknoty w ukazywaniu motywu miłości - układa własną definicję tęsknoty	- samodzielnie układa własną definicję tęsknoty	
12. Język miłości	Uczeń: - podejmuje pracę ze słownikiem - podejmuje próbę określenia języka nadawcy - głośno czyta fragmenty tekstów - omawia różne koncepcje miłości	Uczeń: - określa język nadawców - wyraża opinię na temat współczesnego języka uczuć - zna i omawia akt komunikacji językowej - czyta tekst literacki z odpowiednią dykcją	Uczeń: - omawia motywy miłości szczęśliwej i nieszczęśliwej - wykorzystując słowniki, określa zabiegi językowe, wyodrębnia style wypowiedzi - podejmuje próbę udziału w dyskusji	Uczeń: - potrafi nazwać i zdefiniować rodzaje stylów funkcjonalnych, w tym cechy stylu artystycznego - bierze udział w dyskusji i potrafi podać cechy stylu polszczyzny potocznej i porównać z cechami stylu artystycznego - wskazuje zasadnicze różnice między stylem potocznym a artystycznym - posiada świadomość językową	Uczeń: - z dowolnego tekstu potrafi wybrać złotą myśl o miłości i uzasadnić swój wybór - sprawnie definiuje różne style wypowiedzi - swoje przemyślenia i refleksje przedstawia w wypowiedzi pisemnej
12. Polszczyzna bez tajemnic: style języka (temat	Uczeń: - omawia motywy miłości szczęśliwej i	Uczeń: - wyraża opinię na temat	Uczeń: - z dowolnego tekstu potrafi wybrać złotą	Uczeń: - potrafi nazwać i zdefiniować rodzaje	Uczeń: - bierze udział w dyskusji i potrafi podać

<i>połączony z poprzednim)</i>	nieszczęśliwej - określa język nadawców	współczesnego języka uczuć - wykorzystując słowniki, określa zabiegi językowe, wyodrębnia style wypowiedzi - referuje poznane utwory w rozdziale - przygotowuje wypowiedź pisemną - poezja uczuć intymnych – jak mówić o uczuciach	myśl o miłości i uzasadnić swój wybór - posługuje się kryterium miłości szczęśliwej i nieszczęśliwej - zabiera głos w dyskusji	stylów funkcjonalnych, w tym cechy stylu artystycznego - wskazuje zasadnicze różnice między stylem potocznym a artystycznym - potrafi wskazać główne cechy języka poetyckiego miłości - układa życzenia walentynkowe	cechy stylu polszczyzny potocznej i porównać z cechami stylu artystycznego - posiada świadomość językową - potrafi porównać poetycki język miłości z językiem współczesnej młodzieży
DZIAŁ 3. PIEŚŃ OJCZYSTA					
13. W świecie cywilizacji średniowiecza	Uczeń: - definiuje pojęcie: epoka literacka - podaje cechy epoki średniowiecza - podaje cechy idealnego rycerza, władcy, ascety	Uczeń: - wskazuje trzy wzorce osobowe: dzielnego rycerza, sprawiedliwego władcy, pobożnego ascety - podaje cechy stylu romańskiego - podaje cechy stylu gotyckiego	Uczeń: - charakteryzuje kulturę łacińską (zachodnią) - charakteryzuje kulturę grecką (wschodnią)	Uczeń: - analizuje cechy epoki - charakteryzuje wzorce osobowe	Uczeń: - analizuje zjawiska zachodzące podczas tworzenia się kultury - podaje przykłady architektury średniowiecza
14. „Bogurodzica” – narodowa relikwia	Uczeń: - wymienia prośby, jakie kieruje	Uczeń: - korzystając z podanych	Uczeń: - wymienia archaizmy występujące w	Uczeń: - analizuje wizerunek Maryi ukazany w	Uczeń: - porównuje tekst średniowieczny ze

	<p>średniowieczny poeta do Maryi</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze zrozumieniem tekst „Bogurodzicy” - podaje czas powstania utworu 	<p>objaśnień, zastępuje archaizmy współczesnymi wyrazami</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmuje dyskusję na temat zasad, które wyznawał człowiek średniowiecza - wymienia środki stylistyczne charakteryzujące Maryję - wyjaśnia pojęcie archaizmu, podaje przykłady - określa funkcję utworu, jaką pełnił on w XV w. 	<p>utworze na język współczesny</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje środki stylistyczne użyte w utworze - dostrzega symbolikę utworu - określa miejsce „Bogurodzicy” w literaturze i kulturze polskiej 	<p>„Bogurodzicy”</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje podmiot liryczny utworu - wskazuje na znaczenie religijne i narodowe utworu dla społeczeństwa polskiego – relikwii dla narodu polskiego - podaje środki stylistyczne charakteryzujące Maryję: epitety, synonimy, wskazuje apostrofę 	<p>współczesną polszczyzną</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie definicję archaizmu i odnajduje go w tekście - podkreśla wagę i funkcjonowanie motywu deesis w literaturze i malarstwie - wskazuje na istotę Maryi w twórczości średniowiecznej
<p>15. Bogurodzica w poezji: literackie nawiązania</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje i porównuje teksty - podaje elementy symboliczne występujące w tekstach - podaje czas powstania utworu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje podmiot liryczny i jego prośby - potrafi wyjaśnić powody przywoływania postaci Matki Bożej w poezji pisanej pod zaborami i w czasie II wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na apostrofy, różnice i podobieństwa między nimi - odczytuje teksty głośno, z odpowiednią dykcją i intonacją 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wskazać i dokonać analizy podmiotu lirycznego - potrafi znaleźć w tekście archaizmy - dyskutuje na temat tradycji narodowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia religijną funkcję utworu i jego narodowe znaczenie - rozumie potrzebę manifestowania swojej narodowości - podejmuje rozważania na temat stylizacji modlitwy

16. Hymn Unii Europejskiej	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - formułuje dłuższą wypowiedź na temat roli hymnu narodowego - podaje elementy symboliczne w utworze 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi samodzielnie znaleźć informacje na temat historii hymnu UE - porównuje poznane wcześniej teksty i wskazuje uniwersalizm utworów - dobiera odpowiednie argumenty 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wartości, do których odwołuje się Schiller w „Odzie do radości” - podaje przyczyny popularności utworu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi samodzielnie zdobyć wiedzę na temat historii hymnu UE - potrafi sformułować poprawną wypowiedź pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym - dobiera przekonujące i logiczne argumenty 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega uniwersalizm utworu - wygłasza własny sąd na temat współpracy narodów europejskich
17. Poezja patriotyczna	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - rozumie przesłanie utworów - określa wartości płynące z utworów - interpretuje omawiane wiersze 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega specyfikę utworu W. Broniewskiego - analizuje tekst i dostrzega w tekście cechy apelu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi dostrzec cechy wiersza – apelu - dokonuje analizy i interpretacji omawianych utworów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje utwory w kontekście historycznoliterackim - potrafi sformułować poprawną wypowiedź pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym - logicznie interpretuje utwory 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia rolę wtrąceń w wierszu K.I. Gałczyńskiego - określa cechy poetyki - określa nastrój czasów, kiedy powstały utwory
18. Polszczyzna bez tajemnic: interpunkcja	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - posługuje się poprawną 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - stosuje znaki w wyrażaniu emocji 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi zastosować znaki interpunkcyjne 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia ich funkcję - używa znaków 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - posiada świadomość językową

	polszczyzną	- uzupełnia podany tekst odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi		interpunkcyjnych w akcie komunikacji językowej - potrafi logicznie uzupełnić tekst znakami interpunkcyjnymi	- podaje przykłady działań związanych z promowaniem poprawności językowej
19, 20. Literatura w służbie ojczyźnie	Uczeń: - ocenia bohatera – Ordoną, wartościuje jego czyn - określa charakter utworu	Uczeń: - rozumie rolę sprawozdania - dostrzega użycie środków artystycznych - rozumie istotę rusyfikacji na ziemiach polskich - ocenia i wartościuje postawy bohaterów Żeromskiego - rozumie, dlaczego recytacja wiersza Mickiewicza wzbudziła silne reakcje u zaborcy - określa rolę literatury patriotycznej	Uczeń: - prezentuje swoje przemyślenia w formie rozprawki na zadany temat - wyjaśnia mitologizm odnoszący się do bezcelowego trudu wynaradawiania polskości - charakteryzuje język utworu - określa idee i postawy bohaterów	Uczeń: - podaje argumenty – logicznie podsumowuje swoją wypowiedź - rozumie rolę literatury patriotycznej na przestrzeni wieków - potrafi odwołać się do poznanych wcześniej utworów o tematyce patriotycznej	Uczeń: - stawia tezę dotyczącą tradycji patriotycznych i ich znaczenia dla historii ojczystej - uzasadnia istotę rusyfikacji na ziemiach polskich - rozpoznaje rolę cytowania jednego utworu w drugim – intertekstualność - podejmuje dyskusję na temat honoru - określa widzenie świata
DZIAŁ 4. NAJWIĘKSZA JEST MIŁOŚĆ MATKI					

21. „Żale Matki Boskiej pod krzyżem” – arcydzieło liryki średniowiecznej	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - próbuje zinterpretować słowa Jezusa przemawiającego z krzyża - omawia uczucia podmiotu lirycznego - wskazuje adresatów utworu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - analizuje teksty o tematyce maryjnej - przedstawia obraz Matki Bożej ukazany w utworach - porównuje dwa ostatnie wersy „Żalów Matki Boskiej pod krzyżem” z fragmentem Pisma Świętego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega ludzki wymiar cierpienia Matki Bożej - podejmuje dyskusję na temat cierpienia 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega popularność motywu maryjnego - rozumie znaczenie terminu misterium - podaje argumenty, logicznie podsumowuje swoją wypowiedź 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - definiuje nurt literatury apokryficznej - wskazuje na użyte w utworze archaizmy i wyjaśnia je
22. Pieta – motyw cierpiącej matki w literaturze i sztuce	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - ocenia zachowanie Maryi - analizuje fragmenty przedstawiające macierzyńską troskę o syna - nazywa uczucia matki 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - analizuje i interpretuje utwór liryczny - analizuje i porównuje obraz Matki Bożej z wcześniej poznanymi utworami - wskazuje różnice i podobieństwa w malarstwie G. Belliniego i Michała Anioła 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wskazać archaizmy - wyjaśnia znaczenie symboli biblijnych - podejmuje dyskusję na temat cierpienia - opisuje przeżycia wewnętrzne 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi interpretować utwory w kontekście kulturowym - potrafi oceniać i wartościować religijną wymowę symboliki piety - potrafi sformułować poprawną wypowiedź pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie definiuje motyw obecny w literaturze i sztuce - poprawnie definiuje motyw deesis
23. Polszczyzna bez	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

<i>tajemnic: biblizmy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia zebrane informacje na temat biblizmów - poszukuje wyjaśnienia znaczenia związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> - ma świadomość zróżnicowania związków frazeologicznych - wyjaśnia pojęcie związku frazeologicznego - podaje przykłady związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> - swobodnie korzysta ze słownika - zabiera głos w dyskusji na temat obecności związków frazeologicznych w polszczyźnie potocznej i literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi pracować samodzielnie frazeologicznego i Internetu - wygłasza przygotowaną przez siebie wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi operować odpowiednim słownictwem z kręgu kulturowego
24. Do Matki Polki – macierzyństwo w literaturze	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, jakie cechy charakteru syna powinna kształtować matka - określa czas powstania utworu - nazywa uczucia matki - zauważa kontekst historyczny utworu - charakteryzuje podmiot liryczny i adresata 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega związek między czasem powstania utworu a jego przesłaniem - dostrzega pojawiający się motyw cierpiącej matki w dotychczas poznanych utworach - rozumie pojęcie motywu literackiego - określa nastrój utworu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje do interpretacji utworu kontekst historyczny - wskazuje na zastosowane w utworze środki wyrazu artystycznego - opisuje przeżycia wewnętrzne matki - argumentuje wykorzystanie motywu matki cierpiącej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wnioskować i określać cechy syna Matki Polki - potrafi określić zabarwienie emocjonalne wypowiedzi podmiotu lirycznego - tworzy konstruktywną wypowiedź - tworzy notatkę z lekcji 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi interpretować utwór zgodnie z kontekstem historycznym
25, 26. Matka odchodzi – literackie świadectwo miłości	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje sposób kreowania świata przedstawionego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy prozy poetyckiej - zwraca uwagę na 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega apel do rodziców opuszczonych dzieci 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wartościuje i ocenia postawy - wykorzystuje do 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - w czasie interpretacji dostrzega kontekst biograficzny

<i>do matki</i>	<ul style="list-style-type: none"> - nazywa uczucia matki - określa czas powstania utworu 	obecność i wpływ na tekst znaków interpunkcyjnych <ul style="list-style-type: none"> - rozważa problem opuszczonych rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> - po przeczytaniu tekstu określa uczucia i emocje autora - orientuje się w biografii autora 	interpretacji elementy znaczące – tytuł, „groźba matki”, <ul style="list-style-type: none"> - konstruuje logiczną i spójną wypowiedź 	
DZIAŁ 5. JESTEM CZŁOWIEKIEM I NIC, CO LUDZKIE, NIE JEST MI OBCE					
27. W świecie cywilizacji odrodzenia	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że odrodzenie to epoka odkryć - określa ramy czasowe epoki - podaje przykłady odkryć epoki 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - analizuje zdanie Terencjusza „Jestem człowiekiem i nic, co ludzkie, nie jest mi obce”, które stało się mottem epoki - wyjaśnia pochodzenie nazwy epoki odrodzenia - wyjaśnia pojęcie humanizmu - określa pojęcie horacjanizmu - dyskutuje na temat antycznych kanonów piękna 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - omawia cechy człowieka renesansu - odkrywa przesłanie ideowe epoki - definiuje epikureizm i stoicyzm - wyjaśnia, co kryje się pod pojęciem „szkoły ateńskiej” 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - analizuje znaczenie człowieka w epoce renesansu - objaśnia dorobek kultury renesansu - przedstawia zasady horacjanizmu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega nawiązania renesansu do starożytności
28. Po radosnej stronie życia	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - definiuje renesansową radość życia 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - analizuje i interpretuje tekst zgodnie z 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - cytuje i wartościuje renesansowe ideały - dostrzega nawiązanie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - operuje słownictwem z kręgu tematycznego - ocenia i wartościuje 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wyszukać i wykorzystać informacje płynące z tekstu

	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki - podaje przykłady radosnych zachowań człowieka - wymienia korzyści płynące z radości życia 	renesansowymi ideami <ul style="list-style-type: none"> - odczytuje propozycje Kochanowskiego na radosne przejście przez życie - wskazuje na propozycję poety osiągnięcia uznania wśród twórców 	pieśni J. Kochanowskiego do obrazu Giorgione „Koncert wiejski” <ul style="list-style-type: none"> - określa renesansowy pogląd na świat 	proponowany model życia <ul style="list-style-type: none"> - zabiera głos w dyskusji 	- cytuje funkcjonalne fragmenty
29. "Nie lada piórem opatrzeni..." – Horacy i Jan Kochanowski	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - ocenia i wartościuje postawę poety - wskazuje na epoki, z których wywodzą się poeci - określa cechy epoki 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dokonuje analizy i interpretacji porównawczej utworów literackich - wskazuje podobieństwa w warstwie słownej i tematycznej utworów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje myśl Horacego „non omnis moriar” - wyjaśnia znaczenie symboli: Melpomena, laur poetycki 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wygłosić swoje stanowisko na temat poezji i roli poety w dobie renesansu - wskazuje podobieństwa i różnice w omawianych tekstach - pisząc rozprawkę, stosuje się do zasad - potrafi formułować wnioski - zabiera głos w dyskusji 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - podczas analizy uwzględnia kontekst biograficzny - potrafi wartościować i oceniać postawę Horacego i Kochanowskiego

30. Humanizm „Fraszek” Jana Kochanowskiego	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wady i ludzkie słabości - określa humanizm i jego wartości - określa ramy czasowe epoki 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje humanizm jako prąd umysłowy ukierunkowany na sprawy ludzkie - dostrzega ponadczasowe wartości omawianych utworów - charakteryzuje topos świata – teatru - wskazuje na elementy refleksyjności i przemijania - dostrzega pochwałę życia w bliskości i zgodzie z naturą 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - omawia rolę człowieka w świecie w nawiązaniu do toposu świata – teatru i człowieka – marionetki 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi przygotować wypowiedź ustną - potrafi zaprezentować wykonanie swojego zadania na forum klasy - formułuje wnioski - definiuje renesansową filozofię życia - podaje główne idee epoki renesansu - definiuje epikureizm 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega w utworach elementy biograficzne poety - dostrzega symbolikę pojawiającą się w omawianych utworach
31. Recytacja	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi opanować wybrany fragment utworu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - zna kilka wybranych tytułów fraszek Jana Kochanowskiego - zna przesłanie utworów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wygłasza z pamięci wybrany utwór 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi opanować wybrany tekst na pamięć - recytuje wybraną fraszkę - potrafi występować publicznie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi opanować wybrany tekst na pamięć - recytuje wybraną fraszkę - potrafi występować publicznie - dba o prawidłową

					emisję głosu oraz prawidłową artykulację utworu poetyckiego
32. Odrodzeniowa autobiografia	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - omawia działalność Jana Kochanowskiego - określa ramy czasowe epoki - charakteryzuje najważniejsze cechy epoki 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - podaje funkcjonalne cytaty - dostrzega wszechstronny rozwój poety 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wyszczególnia miejsca, do których dotarł poeta - dokonuje interpretacji biograficznej utworu poetyckiego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę - dba o poprawność językową 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - tworzy biogram poety - redaguje notatkę
32. Polszczyzna bez tajemnic – jak napisać dobre CV? – (część druga lekcji)	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - rozumie i dopasowuje dane do oferty zatrudnienia 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - używa literackiej polszczyzny - potrafi napisać swoje CV 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - pamięta o spełnieniu wymogów formalnych pracodawcy, zamieszczając klauzulę o ustawie o ochronie danych osobowych 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - doskonalą się w tworzeniu pisma użytkowego - dba o układ chronologiczny CV 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dba o poprawność językową - stosuje się do zasad poprawnego pisania CV
33. Humanistyczna wizja cierpienia	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega motyw dziecka - określa czas epoki - podaje cechy epoki - nazywa uczucia podmiotu lirycznego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - analizuje i interpretuje utwór poetycki - dostrzega motyw śmierci - poszukuje odpowiedzi na 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie uniwersalizmu - dostrzega w tekście elementy biograficzne poety - wyjaśnia tematykę trenu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - podaje informacje o stanie ducha ojca po stracie dziecka - podaje definicję trenu - potrafi wygłosić poprawną wypowiedź pod względem 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje językowe środki wyrazu - dostrzega autobiografizm trenów Kochanowskiego

		określenie stanu uczuciowego ojca po stracie dziecka		językowym, licznym i kompozycyjnym	
34. Człowiek i Stwórca	Uczeń: - określa temat psalmu - analizuje i interpretuje tekst literacki - określa stosunek poety do Stwórcy	Uczeń: - dostrzega elementy renesansowego postrzegania świata - ocenia i wartościuje postawę poety	Uczeń: - dostrzega i wskazuje funkcjonalne cytaty, mówiące o wierze w Boga	Uczeń: - definiuje renesansową filozofię życia - potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę - samodzielnie konstruuje notatkę - dba o poprawność językową	Uczeń: - dostrzega kontekst historycznoliteracki - dostrzega ponadczasowe wartości omawianego utworu
35. „Rzecz czarnolesska” po latach	Uczeń: - analizuje i określa problematykę utworu - wykorzystuje zdobytą wiedzę na temat twórczości Jana Kochanowskiego - orientuje się w biografii Kochanowskiego	Uczeń: - potrafi wykorzystać do interpretacji utworu element znaczący, np. tytuł - potrafi omówić tematykę fresków Kaplicy Sykstyńskiej	Uczeń: - określa miejsce Kochanowskiego wśród poetów - określa podmiot liryczny - sprawnie wskazuje funkcjonalne cytaty	Uczeń: - potrafi przygotować i wygłosić wypowiedź na temat miejsca Jana Kochanowskiego w literaturze polskiej - wymienia gatunki literackie uprawiane przez poetę - wskazuje tytuły utworów, w których pojawiły się motywy: dziecka, Boga, poezji, przyrody, zabawy, ogrodu, śmierci, poety	Uczeń: - potrafi określić i ocenić wpływ dorobku Kochanowskiego na literaturę polską - potrafi wyjaśnić, dlaczego poeci odwołują się i nawiązują do twórczości Kochanowskiego
DZIAŁ 6. DYLEMATY WŁADZY					
36. W świecie cywilizacji baroku	Uczeń: - określa ramy	Uczeń: - wypowiada się na	Uczeń: - definiuje odkrywcze	Uczeń: - porównuje i dostrzega	Uczeń: - sprawnie podaje

	<p>czasowe epoki</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa wyznaczniki światopoglądu epoki - wyróżnia nurty sztuki i literatury barokowej 	<p>temat pytań zadawanych przez człowieka baroku:</p> <p>pytanie o cel życia, porządek świata, miejsce człowieka w świecie</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje inspiracje sztuki barokowej 	<p>teorie epoki baroku</p> <ul style="list-style-type: none"> - ogólnie charakteryzuje nurty sztuki i literatury barokowej 	<p>różnice między epoką renesansu i baroku</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa cechy sztuki baroku - definiuje nurt dworski i sarmacki - podejmuje dyskusję na temat istoty władzy i chęci sprawowania jej przez ludzi 	<p>uniwersalne mechanizmy kierujące rządzącymi</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi porównać cechy literatury renesansu i baroku
37. Dramat jako gatunek literacki	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta fragment tekstu - analizuje i interpretuje fragment tekstu - wskazuje funkcjonalne cytaty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi zdefiniować didaskalia - układa plan wydarzeń „Makbeta” - potrafi podać cechy dramatu szekspirowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie i określa motywy zbrodni - wyjaśnia i dzieli postaci na rzeczywiste i nadprzyrodzone - dostrzega i omawia uniwersalną historię ludzkich słabości 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi analizować fragment „Makbeta” - wartościuje i ocenia postępowanie Makbeta - uzasadnia tragizm bohatera 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmuje dyskusję na temat istoty człowieczeństwa - uzasadnia uniwersalizm dramatu
38. Kim jest Makbet? – O tytułowym bohaterze dramatu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje samodzielnie z tekstem - opiera się na tekście 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie wykonuje ćwiczenia - określa główną myśl utworu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się na temat bohatera dramatu - potrafi stworzyć własną wypowiedź pisemną 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi analizować fragment „Makbeta” - potrafi charakteryzować wybranych bohaterów - potrafi streścić wybrany akt 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje motywy ich postępowania - tworzy portret psychologiczny Makbeta
39. Dramat żądzy władzy. Dyskusja	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - operuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w kilku zdaniach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bierze aktywny udział 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartościuje i ocenia

	<p>samodzielnie dokonać oceny postępowania bohatera</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi ukazać mechanizmy ludzkich ambicji w dążeniu do władzy 	<p>podstawowym słownictwem z kręgu tematycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa tematykę i problematykę utworu 	<p>potrafi publicznie wygłosić swój sąd</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi dzielić się swoimi refleksjami na temat władzy 	<p>w dyskusji</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmuje dyskusję na temat istoty człowieczeństwa - uzasadnia tragizm bohatera - uzasadnia uniwersalizm dramatu 	<p>postępowanie człowieka dążącego za wszelką cenę do władzy</p> <ul style="list-style-type: none"> - jest świadomy odpowiedzialności i niebezpieczeństwa, jakie niesie za sobą władza
<p>40. Mechanizmy władzy w powieści „Władca much” Williama Goldinga</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze zrozumieniem fragment tekstu - analizuje i interpretuje tekst kultury - rozpoznaje nadawcę i adresata tekstu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odczytuje sens czytanego tekstu - ocenia i wartościuje, według jakich reguł bohaterowie wybierają wodza - określa elementy świata przedstawionego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odwołuje się do własnych przemyśleń - dzieli się swoimi refleksjami na temat władzy - dzieli się swoimi refleksjami na temat stosunków międzyludzkich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia w formie pisemnej kryteria wyboru wodza - prezentuje swoją opinię na forum klasy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje myślenie stereotypowe w odniesieniu do Prosiaczka - omawia uniwersalną wymowę fragmentu powieści
<p>41. Ideal władcy. Makbet contra Malcolm</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonuje analizy rządów Makbeta - podaje cechy Makbeta jako władcy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia, wartościuje i wymienia cechy dobrego władcy - formułuje główną myśl dramatu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje motywy, jakimi kierują się ludzie w drodze po władzę - definiuje pojęcie tragizmu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wygłasza swój sąd na temat wartości obowiązujących w polityce - wskazuje na uniwersalizm problemu władzy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabiera głos w dyskusji na temat aktualności „Makbeta” - sprawnie opowiada sytuację opisaną w dramacie
<p>42. Władza a naród (Jak zostać</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje funkcję 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie i sprawnie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega związek

<i>królem?)</i>	zrozumieniem fragment powieści - potrafi analizować i interpretować tekst kultury	interpretować tytuł utworu w powiązaniu z treścią - określa elementy świata przedstawionego	ironii poetyckiej - rozpoznaje stylistykę utworu	odczytuje sens utworu - rozpoznaje motyw przewodni - podaje i charakteryzuje kryterium, którym kierowali się poddani w wyborze króla - wygłasza swoją opinię	między tytułem a problematyką utworu - zabiera głos w dyskusji na temat roli społeczeństwa przy wyborze władcy
43. <i>Niebezpieczeństwa tyranii w „Powrocie konsula” Zbigniewa Herberta oraz według Czesława Miłosza „Który skrzywdziłeś...”</i>	Uczeń: - poddaje analizie i interpretacji utwór poetycki - określa przesłanie utworu - dostrzega cechy i charakteryzuje prokonsula	Uczeń: - nawiązuje do stylizacji antycznej - wypowiada się na temat niebezpieczeństwa tyranii - wartościuje i ocenia postawę prokonsula	Uczeń: - określa uniwersalną wymowę utworu - potrafi porównać omawiane utwory - analizuje i definiuje tyranie na dworze cesarza	Uczeń: - wymienia mechanizmy działania tyranii - określa typy ludzkie - samodzielnie pisze rozprawkę na temat „Władza – przekleństwo czy błogosławieństwo?” - określa zadania, jakie stawia przed adresatem Cz. Miłosz - określa rolę gromady błaznów, którzy dopuszczają się krzywdzenia człowieka	Uczeń: - ma świadomość pułapek i niebezpieczeństw sprawowania władzy - sprawnie i samodzielnie formułuje wypowiedź ustną na temat fragmentu wiersza „Który skrzywdziłeś”, który zdobi Pomnik Poległych Stoczniowców w Gdańsku
44. <i>Polszczyzna bez tajemnic: pisownia obcych nazw</i>	Uczeń: - dostrzega potrzebę posługiwania się	Uczeń: - dostrzega i definiuje	Uczeń: - odmienia nazwiska bez apostrofu	Uczeń: - odmienia imiona współcześnie żyjących	Uczeń: - sprawnie i poprawnie posługuje się zasadami

<i>własnych</i>	poprawną pisownią nazw własnych - dostrzega różnice w pisowni nazw własnych polskich i obcych	świadomość językową - rozpoznaje zasady poprawnej pisowni nazw własnych - poznaje zwyczaje językowe i powszechność użycia	- samodzielnie wykonuje zadania - dzieli się swoimi refleksjami na temat odmiany nazw własnych - samodzielnie wykonuje ćwiczenia	osób o innej narodowości niż polska - potrafi podać definicję błędu językowego - potrafi korzystać ze słowników	pisowni polskiej - odmienia nazwiska przez dodanie apostrofu - potrafi dokonać oceny umiejętności językowych młodzieży
-----------------	--	---	---	---	---

DZIAŁ 7. ŚWIAT POPRAWIAĆ – ZUCHWAŁE RZEMIOSŁO

45. W świecie oświeconych	Uczeń: - potrafi określić ramy czasowe epoki - potrafi wskazać główne kierunki filozoficzne	Uczeń: - potrafi scharakteryzować główne kierunki filozoficzne - potrafi dzielić się swoimi refleksjami na temat epoki oświecenia	Uczeń: - dokonuje oceny osiągnięć doby oświecenia - dostrzega w sztuce nawiązania do antyku	Uczeń: - wyjaśnia nazwę epoki „wiek rozumu” - charakteryzuje epokę oświecenia, korzystając z dodatkowych źródeł	Uczeń: - charakteryzuje wybrany nurt filozoficzny - potrafi korzystać z kompedium wiedzy o filozofii
46. Historia wojny mnichów	Uczeń: - orientuje się w biogramie I. Krasickiego - określa miejsce akcji - prezentuje postać I. Krasickiego	Uczeń: - rozpoznaje cechy gatunkowe tekstu i wskazuje je w utworze - dostrzega ironię ukrytą w tekście - odwołując się do	Uczeń: - potrafi podać funkcjonalne cytaty - sprawnie wymienia przywary mnichów piętnowane przez I. Krasickiego - dokonuje analizy	Uczeń: - ocenia postawę mnichów - odwołuje się do własnych doświadczeń - zabiera głos w dyskusji - dostrzega	Uczeń: - w interpretacji utworu wykorzystuje elementy znaczące dla odczytania sensu utworu - komentuje przesłanie utworu

		odpowiednich fragmentów, dokonuje oceny wojny mnichów	języka utworu	uniwersalizm utworu	
47. Komizm mnisiej wojny	Uczeń: - wskazuje na komizm językowy i sytuacyjny - podaje definicję poematu heroikomicznego	Uczeń: - charakteryzuje komizm językowy i sytuacyjny - potrafi dzielić się swoimi refleksjami na temat epoki oświecenia	Uczeń: - potrafi dostrzec i omówić komizm utworu - potrafi podać funkcjonalne cytaty - sprawnie wymienia przywary mnichów piętnowane przez I. Krasickiego - dokonuje analizy języka utworu	Uczeń: - ocenia postawę mnichów - odwołuje się do własnych doświadczeń - zabiera głos w dyskusji - dostrzega uniwersalizm utworu	Uczeń: - przygotowuje i wygłasza swoją opinię na temat utworu, który jest postulatem krytyki obyczajów - przygotowuje w formie pisemnej notatkę biograficzną o Ignacym Krasickim
48. Polszczyzna bez tajemnic: skrzydlate słowa oraz najczęstsze błędy językowe i ich rodzaje	Uczeń: - zapisuje poprawną formę wyrazu lub wyrażenia - potrafi korzystać z zasobów biblioteki, szukając poprawnej formy wyrazu	Uczeń: - jest świadomy istoty błędu językowego - wyjaśnia znaczenie wyrażenia: błąd językowy	Uczeń: - potrafi rozpoznać rodzaj błędu (leksykalne, gramatyczne, fonetyczne)	Uczeń: - potrafi podać poprawną formę - stosuje w wypowiedzi ustnej i pisemnej odpowiednią formę gramatyczną, leksykalną lub fonetyczną	Uczeń: - w swojej wypowiedzi dobiera właściwe środki językowe
49. „Żona modna” – aktualne satyryczne zwierciadło	Uczeń: - poznaje treść wybranych satyr Ignacego	Uczeń: - zna i podaje cechy satyry - charakteryzuje	Uczeń: - wskazuje i omawia przesłanie utworu: dydaktyczne,	Uczeń: - potrafi uzasadnić rolę satyry - omawia postawy	Uczeń: - zabiera głos w dyskusji na temat aktualności utworu

	Krasickiego - podaje definicję satyry	język utworu - podaje przykłady stylizacji wypowiedzi bohaterki utworu	filozoficzne, polityczne - sprawnie podaje funkcjonalne cytaty - dostrzega i omawia ponadczasowość i uniwersalizm utworu	krytykowane w utworach - omawia zjawisko cudzoziemczyzny	- omawia zjawiska charakteryzujące ówczesny świat i społeczeństwo
50. Satyra współczesna	Uczeń: - podaje definicję terminu satyra - interpretuje i omawia satyryczny charakter felietonu	Uczeń: - potrafi określić intencje nadawcy - określa satyryczną wymowę felietonu	Uczeń: - dokonuje oceny postaw bohaterów felietonu - potrafi dzielić się swoimi refleksjami na temat przeczytanego felietonu	Uczeń: - rozpoznaje w tekście sposób kreowania świata - tworzy logiczną wypowiedź na temat twórczości satyrycznej i jej znaczenia w życiu społeczeństwa	Uczeń: - poprawnie odczytuje sens aluzji - rozpoznaje w tekście stylizację językową
DZIAŁ 8. ROMANTYCZNY BUNT					
51. W świecie romantyków	Uczeń: - potrafi określić ramy czasowe epoki - potrafi podać główne cechy epoki - określa tematykę twórczości poetów romantycznych	Uczeń: - określa i wskazuje wydarzenia historyczne na przełomie XVIII i XIX wieku - potrafi dostrzec i określić rolę poety jako przewodnika narodu	Uczeń: - podaje cechy charakterystyczne sztuki romantyzmu - charakteryzuje świat utworów romantycznych – scenerię, nastrój, środki wyrazu	Uczeń: - określa pozaracjonalne postrzeganie świata - dostrzega świat pozazmysłowy - określa inspirację poetów - podaje tematykę utworów romantycznych	Uczeń: - orientuje się w historycznoliterackim podziale epok - orientuje się i omawia najważniejsze wydarzenia epoki romantyzmu

52. „Czucie i wiara” vs mędrca szkiełko	Uczeń: - czyta tekst poetycki - potrafi analizować i interpretować utwór poetycki - sporządza plan wydarzeń - charakteryzuje postaci utworu - podaje cechy gatunkowe ballady - potrafi opowiedzieć o treści utworu	Uczeń: - dostrzega i porównuje cechy epoki oświecenia z romantyczną wizją świata - potrafi wyróżnić części tematyczne kompozycji utworu - określa stanowisko poety	Uczeń: - dostrzega i charakteryzuje orientalizm w sztuce romantyzmu - podaje funkcjonalne cytaty - dostrzega i definiuje użyte w tekście elementy ludowości i romantycznej tajemniczości	Uczeń: - określa temat ballady - nawiązuje do utworu średniowiecznego o podobnej tematyce - określa nastrój utworu i elementy mu towarzyszące - wskazuje, przeciw czemu buntuje się młody romantyk - wypisuje główne wyznaczniki postawy romantycznej	Uczeń: - swobodnie wypowiada się na temat założeń oświecenia i romantyzmu - podaje podstawowe różnice między epokami - orientuje się i omawia najważniejsze wydarzenia z życia A. Mickiewicza - ocenia i wartościuje, dzieląc się własnymi przemyśleniami
53. Polszczyzna bez tajemnic: skróty i skrótowce	Uczeń: - poznaje normy ortograficzne - zasady pisowni małymi i wielkimi literami - przekształca wyrażenia w skróty	Uczeń: - prawidłowo zapisuje skrótowce - prawidłowo i swobodnie korzysta ze słownika ortograficznego	Uczeń: - potrafi zapisać wyjątki od reguły - potrafi uporządkować skróty według określonych kategorii	Uczeń: - potrafi korzystać ze szkolnego księgozbioru - odczytuje zasady pisowni skrótowców - potrafi samodzielnie wykonać ćwiczenie	Uczeń: - potrafi dokonać poprawy zauważonych błędów - samodzielnie formułuje zasadę ortograficzną
54. Romantyczny bunt Konrada	Uczeń: - czyta ze zrozumieniem tekst - potrafi analizować i interpretować	Uczeń: - definiuje pojęcie mesjanizmu - definiuje pojęcie prometeizmu	Uczeń: - potrafi dostrzec i określić główną wymowę dramatu „Polska Chrystusem	Uczeń: - podaje przykłady i potrafi określić język Konrada - dostrzega i analizuje	Uczeń: - orientuje się i omawia najważniejsze wydarzenia z życia A. Mickiewicza

	fragment „Wielkiej Improwizacji” - charakteryzuje patriotyzm Konrada	- ocenia i wartościuje postawę bohatera	narodów”	bezpośrednie powody buntu Konrada - potrafi interpretować słowa Konrada „Nazywam się Milijon...” - potrafi odnaleźć w tekście elementy prometeizmu - wygłasza własny sąd na temat Konrada	- wygłasza własny sąd na temat przemysłów i doświadczeń A. Mickiewicza - wypowiada się na temat swojego patriotyzmu - zbiera argumenty przemawiające za postawą patriotyczną
55. Poetyckie rozmowy z Bogiem	Uczeń: - czyta teksty poetyckie - potrafi określić uczucia podmiotu lirycznego - wyjaśnia znaczenie tytułu wiersza - wskazuje określenia Boga w utworze	Uczeń: - dostrzega i analizuje przyczynę konfliktu podmiotu lirycznego z Bogiem - wyjaśnia stosunek podmiotu lirycznego do Boga	Uczeń: - podejmuje dyskusję na temat ludzkich słabości - dzieli się swoimi wrażeniami po przeczytaniu utworu	Uczeń: - wskazuje fragment wiersza, w którym poeta ocenia postawę buntu jako wartościową - potrafi wyjaśnić funkcje refrenu w wierszu - wygłasza swój sąd na temat podmiotu lirycznego i otaczającej go rzeczywistości - tworzy logiczną wypowiedź na temat stosunku człowieka do Boga	Uczeń: - orientuje się i omawia najważniejsze wydarzenia z życia J. Kasprówicza - dostrzega i rozróżnia w obu tekstach stylizację językową - rozpoznaje i omawia motywy w utworach
56. Człowiek wobec	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

Boga. Poetyckie postawy	<ul style="list-style-type: none"> - czyta teksty poetyckie - dokonuje analizy przyczyny konfliktu podmiotu lirycznego z Bogiem - wskazuje określenia Boga w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie tytułu wiersza - dostrzega i wyjaśnia stosunek podmiotu lirycznego do Boga 	<ul style="list-style-type: none"> - bierze udział w dyskusji na temat postawy człowieka wobec Boga - w czasie dyskusji posługuje się różnymi rodzajami wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje motywy w wytworach - tworzy logiczną wypowiedź na temat stosunku człowieka do Boga 	<ul style="list-style-type: none"> - wygłasza własny sąd na temat stosunku ludzi do Boga - określa rolę Boga w życiu człowieka - uzasadnia rolę buntu w kształtowaniu postawy człowieka
57. Człowiek wobec Boga. Poetyckie postawy	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - analizuje, jak podmiot liryczny ocenia doczesne życie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wartości i problemy w otaczającej podmiot liryczny rzeczywistości 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - określa stosunek człowieka do Boga - określa postawę człowieka 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wykonuje zadania związane z omawianymi tekstami 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi publicznie wygłosić przygotowaną przez siebie wypowiedź - dostrzega w omawianych utworach wartości uniwersalne
DZIAŁ 9. W SARMACKIM DWORKU					
58. Adam Mickiewicz – sylwetka romantycznego wieszca	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - właściwie charakteryzuje kulturę szlachecką - charakteryzuje obyczaje, życie codzienne - rozumie pojęcie „małej ojczyzny” romantyczny 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie definiuje rolę wieszca narodowego - definiuje pojęcie patriotyzmu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - zgodnie z biogramem poety omawia życie publiczne 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia samodzielnie wyszukane informacje na temat autora - omawia własny sąd na temat swojego patriotyzmu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - orientuje się i omawia najważniejsze wydarzenia z życia A. Mickiewicza - zbiera i przedstawia argumenty przemawiające za patriotyzmem A. Mickiewicza
59. "Litwo! Ojczyzno moja" –	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - określa tożsamość 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dokonuje analizy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - zna i definiuje cechy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - konstruuje logiczną

<i>pejzaże „Inwokacji”</i>	zrozumieniem fragmentu tekstu epopei narodowej - podaje historię powstania poematu - dokonuje analizy i interpretacji fragmentu utworu - poprawnie wskazuje fragmenty, w których pojawia się narrator	narratora - podaje funkcjonalne cytaty obrazujące „małą ojczyznę” - definiuje pojęcie „małej ojczyzny” - wymienia elementy opisu świata przedstawionego	wersyfikacyjnej - określa oś fabularną epopei - opowiada sytuację ukazaną w tekście	epopei narodowej - wskazuje we fragmencie utworu obrazy „małej ojczyzny” - potrafi korzystać ze słownika terminów literackich	wypowiedź ustną, w której przedstawia efekty analizy wersyfikacyjnej - zbiera i przedstawia argumenty na temat doskonałości pisarstwa A. Mickiewicza
60. Recytacja „Inwokacji”	Uczeń: - potrafi opanować wskazany fragment tekstu na pamięć	Uczeń: - przygotowuje się do publicznego wystąpienia	Uczeń: - recytuje fragment tekstu z pamięci	Uczeń: - publicznie wygłasza „Inwokację”, dbając o emisję głosu - zwraca uwagę na prawidłową artykulację utworu poetyckiego	Uczeń: - poprawnie recytuje fragment „Inwokacji”
61. Witamy w Soplicowie. Dzień w sarmackim dworku (według rozdziału 9.2;9.3;9.4)	Uczeń: - potrafi sporządzić opis wyglądu dworu - dostrzega patriotyzm mieszkańców Soplicowa - charakteryzuje, ocenia i wartościuje postawy bohaterów	Uczeń: - zna i definiuje pojęcia: romantyzm epopeja, sarmatyzm, taniec narodowy polonez - omawia wyznaczniki opisu dworku - omawia elementy	Uczeń: - wskazuje argumenty – funkcjonalne cytaty dotyczące kultywowania polskich symboli narodowych - omawia patriotyzm mieszkańców Soplicowa	Uczeń: - odwołuje się do przykładów z tekstu - dostrzega i określa środki artystycznego wyrazu zastosowane we fragmentach utworu - tworzy tekst pisany, poprawny pod względem językowym,	Uczeń: - swobodnie operuje podstawowym słownictwem z kręgu tematycznego - zachowuje właściwą kompozycję i formę pracy pisemnej - stosuje zasady poprawności

	wybranych fragmentów	świata przedstawionego		logicznym i kompozycyjnym - dba o spójność wypowiedzi pisemnej	ortograficznej - używa bogatego języka: epitety, porównania
62. Emisariusz	Uczeń: - dostrzega kreację świata przedstawionego fragmentów utworu - potrafi wypisać w punktach dzieje Jacka Soplicy	Uczeń: - podaje argumenty ukazujące bohatera w różnych sytuacjach - wyszukuje środki wyrazu artystycznego dotyczące bohatera	Uczeń: - zwraca uwagę na kultywowanie polskich symboli narodowych - dostrzega patriotyzm mieszkańców Soplicowa - ocenia i wartościuje postawy bohaterów wybranych fragmentów	Uczeń: - dostrzega i określa środki artystycznego wyrazu zastosowane we fragmentach utworu - swobodnie tworzy portret Jacka Spolicy - formułuje argumenty uzasadniające własne stanowisko dotyczące oceny bohatera	Uczeń: - swobodnie operuje podstawowym słownictwem z kręgu tematycznego - wygłasza własny sąd na temat postawy bohatera - dzieli się własnymi przemyśleniami na temat postawy patriotycznej
63. Polszczyzna bez tajemnic: retoryka	Uczeń: - podaje definicję pojęcia retoryki - stara się korzystać z zasobów księgozbioru: słownik poprawnej polszczyzny, słownik synonimów	Uczeń: - tworząc własną wypowiedź, posługuje się różnymi rodzajami wypowiedzi	Uczeń: - tworząc własną wypowiedź, stosuje się do zasad poprawnej retoryki	Uczeń: - potrafi przygotować się do publicznego wystąpienia - w czasie swojej wypowiedzi stosuje tropy stylistyczne: epitety, przenośnie, porównania, apostrofy, pytania retoryczne oraz wykrzyknienia retoryczne	Uczeń: - przygotowuje swoje przemówienie z uwzględnieniem podstawowych elementów perswazji: zwroty do słuchaczy, odwołania do autorytetów, zmniejszenie roli przeciwników, odwołanie się do uczuć publiczności

64, 65. Sąd nad Jackiem Soplicą. Prezentacja mowy	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - tworzy pisemną i ustną wypowiedź na temat Jacka Soplicy - korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny i słownika synonimów - ocenia i wartościuje postawę Jacka 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - gromadzi słownictwo na temat bohatera - określa jego rolę w utworze - wypisuje wyrażenia i zwroty, które wykorzysta w czasie sporządzania portretu bohatera 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - tworzy poprawną wypowiedź ustną pod względem kompozycyjnym 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady poprawnej retoryki - tworzy wypowiedź ustną poprawną pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym - przedstawia wypowiedź ustną zgodną z zasadami retoryki 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - swobodnie wygłasza mowę na forum klasy, wykorzystując reguły retoryki - dba o spójność wypowiedzi
66. Epilog. Na „paryskim bruku”	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - określa wymowę utworu poetyckiego - dostrzega blaski i cienie emigracji 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - podaje definicję romantycznego patriotyzmu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - podaje argumenty oceniające problem emigracji - podaje definicję mitu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega i określa intencje poety - pisze rozprawkę na temat: Mit ojczyzny w „Panu Tadeuszu” 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - tworzy wypowiedź pisemną poprawną pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym - dzieli się własnymi wrażeniami na temat emigracji Polaków
67. Z dala od kraju. Problem emigracji	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze zrozumieniem teksty poetyckie - rozpoznaje i określa wymowę utworów poetyckich - wyjaśnia, jaką rolę pełni refren 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - podaje definicję romantycznego patriotyzmu i wskazuje przykłady wcześniej poznane - dostrzega i omawia blaski i cienie emigracji 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - omawia sytuację ukazaną w utworach poetyckich - analizuje uczucia podmiotu lirycznego - podaje funkcjonalne cytaty - określa tematykę i 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - bierze czynny udział w dyskusji na temat blasków i cieni emigracji - dostrzega i wyróżnia środki artystycznego wyrazu - wskazuje obrazy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady z filmów, literatury i życia codziennego ilustrujące życie na emigracji - swobodnie wygłasza własny sąd na temat emigracji Polaków

	- nazywa uczucia podmiotu lirycznego	- definiuje pojęcie refrenu - definiuje pojęcie mitu	nastrój utworów poetyckich	poetyckie	- dostrzega i wskazuje motywy romantyczne w utworach poetyckich
DZIAŁ 10. REALIZM I ROMANTYZM					
68. W świecie pozytywistów	Uczeń: - definiuje pojęcie: epoka literacka - podaje cechy epoki pozytywizmu - określa czas epoki pozytywizmu - wymienia i definiuje postawy światopoglądu pozytywistycznego	Uczeń: - definiuje postulaty pracy organicznej i pracy u podstaw	Uczeń: - dostrzega i porównuje epokę romantyzmu i pozytywizmu - wskazuje na wagę nauki i postępu w epoce pozytywizmu	Uczeń: - potrafi wyjaśnić idee pozytywizmu - określa zmiany, jakie nastąpiły w drugiej połowie XIX wieku - określa pojawiające się tendencje w sztuce - charakteryzuje realizm w sztuce	Uczeń: - analizuje zjawiska zachodzące podczas tworzenia się kultury epoki pozytywizmu - potrafi wskazać poznane wcześniej utwory polskich pozytywistów
69. Metafory Powiśla i Paryża	Uczeń: - potrafi określić czytany fragment tekstu do epiki - potrafi samodzielnie porównać opisy dwóch miast: Warszawy i Paryża - streszcza przeczytany	Uczeń: - sprawnie dokonuje analizy przemysłów bohatera - omawia bogactwo języka analizowanego fragmentu	Uczeń: - dostrzega i wskazuje na metafory użyte przez B. Prusa - dostrzega kontrasty i omawia je - przedstawia biogram pisarza	Uczeń: - uzasadnia stwierdzenie, że opisy Warszawy i Paryża są realistyczne - wyodrębnia obrazy miast	Uczeń: - rozumie znaczenie metafory Powiśla i Paryża, omawia je, stosując słownictwo z kręgu tematycznego - ma świadomość dorobku literackiego B. Prusa i omawia go

	fragment				
70. Prezentacja prac: przedstaw swoją miejscowość	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega uroki swojej miejscowości - opisuje swoją miejscowość - wzoruje się na opisie Prusa - używa określeń związanych ze swoją miejscowością 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - korzysta z zasobów księgozbioru 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - zwraca uwagę na osobliwości swojej miejscowości 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi samodzielnie skonstruować wypowiedź pisemną o swojej miejscowości, poprawną pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dba o spójność wypowiedzi pisemnej - posługuje się słownictwem z kręgu tematycznego
71. W sklepie Mincla	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - analizuje przeczytany fragment powieści - wypisuje artykuły sprzedawane w sklepie Mincla - przedstawia losy sklepu Mincla - pisze list motywacyjny z prośbą o przyjęcie do pracy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - podaje definicję powieści pozytywistycznej - układa harmonogram prac subiektów - wypowiada się na temat bohaterów - stosuje się do zasad ortograficznych poprawnej pisowni 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że czytany fragment należy do epiki - wyjaśnia pojęcie epiki - wyszukuje fragmenty opisujące sklep Mincla - charakteryzuje pracujących w sklepie subiektów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi samodzielnie skonstruować wypowiedź pisemną, list motywacyjny z prośbą o przyjęcie do pracy, poprawną pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym - uzasadnia swoją ocenę bohaterów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - swobodnie uwspółcześnia realia powieściowe - posługuje się słownictwem z kręgu tematycznego - dzieli się swoimi wiadomościami na temat możliwości uzyskania pracy
72. Sztuka handlu według	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - gromadzi i 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega i omawia 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dzieli się swoimi

<i>Mraczewskiego</i>	<p>zrozumieniem wskazany fragment powieści</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega elementy świata przedstawionego - wskazuje na zdrobnienia, jakich używa subiekt Mraczewski wobec klienta 	<p>porządkuje informacje o Mraczewskim</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa intencje sprzedawcy - określa cechy charakteru sprzedawcy 	<p>mechanizmy manipulacji językowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje postępowanie Mraczewskiego - dokonuje oceny i wartościowania postawy subiekta wobec klienta - dostrzega i omawia intencje ludzi prowadzących handel 	<p>zrozumieniem</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega stylizację językową i podaje przykłady - potrafi zdefiniować perswazję językową i manipulację - podaje przykłady chwytów manipulacyjnych - zwraca uwagę na poprawność formy gramatycznej swojej wypowiedzi 	<p>poglądami na temat środków używanych przez handlowców w celu osiągnięcia sukcesu handlowego</p> <ul style="list-style-type: none"> - posługuje się słownictwem z kręgu tematycznego - zabiera aktywny głos w dyskusji
73. <i>Polszczyzna bez tajemnic: język manipulacji</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady manipulacji językowej znalezione w artykułach prasowych - określa język reklamy, podając funkcjonalne przykłady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa intencje sprzedawcy - określa cechy charakteru sprzedawcy - omawia przykłady reklam obejrzanych w TV - zwraca uwagę na adresata reklam 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega i omawia intencje ludzi prowadzących handel - wskazuje na mechanizmy manipulacji językowej - dostrzega i określa czas emitowania reklam - wskazuje potencjalnych odbiorców wybranej reklamy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia i wartościuje postawę sprzedającego określony towar - podaje przykłady chwytów manipulacyjnych - zwraca uwagę na poprawność formy gramatycznej swojej wypowiedzi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega i nazywa stylizację językową i podaje przykłady - potrafi zdefiniować perswazję językową i manipulację - samodzielnie układa wypowiedź ustną zawierającą elementy perswazji i manipulacji językowej
74. <i>Wokulski i Izabela. Sztuka</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega złożoność 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje sposoby

charakteryzowania postaci	zrozumieniem fragment eseju - omawia treść eseju - wyciąga wnioski - przedstawia portrety Izabeli i Wokulskiego	bohaterów: Izabelę i Wokulskiego - wymienia atrybuty prawdziwej miłości - dostrzega i określa uczucia i przeżycia bohaterów - sporządza plan opisu postaci - dostrzega, przedstawia i charakteryzuje obraz społeczeństwa drugiej połowy XIX w.	kreacji bohaterów - podając odpowiednie argumenty, dokonuje oceny i wartościowania postawy Izabeli i Wokulskiego - analizuje tragizm Wokulskiego - interpretuje powieść jako krytykę haseł pozytywistycznych	bohaterów „Lalki” - potrafi stworzyć portrety psychologiczne Izabeli i Wokulskiego - uzasadnia swoją opinię - podaje stosowne argumenty - dostrzega i podaje funkcjonalne cytaty dotyczące języka postaci - dokonuje analizy złożoności postaci Wokulskiego, romantyka i pozytywisty zarazem	nawiązań do kanonicznych dzieł literatury polskiej - posługuje się słownictwem z kręgu tematycznego - zabiera aktywny głos w dyskusji - czyta i dyskutuje na temat fragmentu eseju jako przykładu literatury naukowej
75. Polszczyzna bez tajemnic: stopniowanie przymiotników	Uczeń: - określa i wskazuje przymiotnik w tekście - pogłębia wiedzę o przymiotnikach - zna poziomy stopni przymiotnika	Uczeń: - zna podstawowe sposoby stopniowania przymiotników - wskazuje wyrazy, których nie obejmuje stopniowanie	Uczeń: - wskazuje przymiotnik, określa formę gramatyczną - dokonuje stopniowania przymiotnika	Uczeń: - potrafi stopniować przymiotniki zgodnie z hierarchią stopniowania, nazywa stopnie - samodzielnie wykonuje ćwiczenie utrwalające	Uczeń: - dba o poprawność wypowiedzi pisemnej - dba o bogactwo użycia przymiotników w wypowiedzi pisemnej - stosuje zasady poprawności ortograficznej
76. „Lalka, czyli	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

polski pozytywizm”	<ul style="list-style-type: none"> - czyta tekst literacki - potrafi scharakteryzować bohaterów pojawiających się w piosence - podaje kilka informacji na temat biografii B. Prusa i J. Kaczmarzkiego 	<ul style="list-style-type: none"> - nawiązuje do lektury B. Prusa - wskazuje na podobieństwa z powieścią 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje oceny i wartościowania, która z idei jest cenniejsza – romantyzm czy realizm - dzieli się swoimi refleksjami na temat powieści B. Prusa i piosenki J. Kaczmarzkiego 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi zdefiniować powieść pozytywistyczną - konstruuje własną wypowiedź ustną - zwraca uwagę na poprawność formy gramatycznej swojej wypowiedzi - omawia biogram J. Kaczmarzkiego i jego wpływ na twórczość bardów polskich 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia motywy literackie pojawiające się w powieści - uzasadnia swoją wypowiedź na temat piosenki Kaczmarzkiego, która może być streszczeniem „Lalki”
---------------------------	--	---	---	--	--

DZIAŁ 11. WOKÓŁ „WESELA” WYSPIAŃSKIEGO

77. Świat końca wieku	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki - wymienia najważniejszych twórców epoki - podaje kilka cech charakterystycznych dla literatury Młodej Polski 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wymienia kierunki w sztuce: impresjonizm, ekspresjonizm, secesja, kubizm, symbolizm, dekadentyzm 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - określa i definiuje kierunki w sztuce: impresjonizm, ekspresjonizm, secesja, kubizm, symbolizm, dekadentyzm 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi zinterpretować termin Młoda Polska - potrafi skorzystać z leksykonu sztuki modernizmu - wymienia i wyjaśnia nazwy epoki: modernizm, Młoda Polska 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia podstawowe założenia filozofii Schopenhauera i Nietzschego - podaje przykłady i charakteryzuje oblicze sztuki w Europie
78. Wokół „Wesela”	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe powstania utworu - czyta ze 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje postaci dramatu - zbiera wyrażenia i zwroty związane z 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - definiuje publicystykę, podając przykłady - wyjaśnia znaczenie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - konstruuje własną wypowiedź ustną - zwraca uwagę na poprawność formy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wypisać pierwowzory postaci dramatu - dba o spójność

	zrozumieniem artykuł publicystyczny - przedstawia biogram autora „Wesela”	utworem Wyspiańskiego	pojęcia stylu publicystycznego	gramatycznej swojej wypowiedzi - przedstawia literackie kreacje postaci	wypowiedzi
79. „A to Polska właśnie...” bronowiczanie i krakowianie	Uczeń: - czyta ze zrozumieniem fragment dramatu - interpretuje utwór dramatyczny - określa fascynację chłopomanią, określa stosunek gości z miasta do mieszkańców Bronowic	Uczeń: - definiuje obecność didaskaliów - wypisuje osoby dramatu - definiuje komizm postaci, cytuje	Uczeń: - rozpoznaje płaszczyznę dosłowną i symboliczną utworu, czyli dwupłaszczyznowość utworu - dostrzega i omawia elementy komizmu w kreacji Pana Młodego - interpretuje symbolikę utworu	Uczeń: - potrafi wykorzystać wiedzę o gatunkach literackich - potrafi scharakteryzować język i kreacje literackie bohaterów - określa funkcję elementów scenografii - wskazuje elementy stylizacji językowej – gwarowej - wypowiada się na temat stosunków panujących w społeczeństwie - potrafi określić poglądy mieszkańców Krakowa	Uczeń: - przedstawia historię związaną z powstaniem „Wesela” – Para Młoda, goście weselni, anegdota - wypowiada się na temat twórczości Wyspiańskiego i jego związków z Krakowem
80. Gdzie leży „Polska właśnie...”?	Uczeń: - rozpoznaje płaszczyznę dosłowną i	Uczeń: - dostrzega i wskazuje stylizację językową utworu	Uczeń: - dostrzega przesłanie filmu A. Wajdy i jego symboliczne znaczenie	Uczeń: - zwraca uwagę na to, gdzie Poeta lokalizuje Polskę	Uczeń: - wygłasza swoją opinię na temat sformułowania: „A to

	symboliczną dramatu - wskazuje postaci występujące w omawianym fragmencie dramatu	- dokonuje charakterystyki postaci	dla narodu polskiego - odczytuje idee zawarte w dramacie i ich znaczenie dla Polaków	- wskazuje symboliczny charakter dramatu - dostrzega i analizuje walory artystyczne dramatu Wyspiańskiego	Polska właśnie!” - dba o poprawność językową wypowiedzi ustnej - dzieli się własnymi przemyśleniami na temat sytuacji politycznej
81. Zryw czy zwidy? Kto zaprosił na wesele Wernyhory?	Uczeń: - czyta ze zrozumieniem fragment dramatu - analizuje fragment filmu Wajdy - dokonuje interpretacji utworu dramatycznego	Uczeń: - charakteryzuje postawę Gospodarza - dostrzega relacje między inteligencją a chłopami - dostrzega wpływ Wernyhory na rozwój wydarzeń	Uczeń: - analizuje konsekwencje pojawienia się Wernyhory u Gospodarza - analizuje sytuację społeczną i polityczną	Uczeń: - rozpoznaje dwie płaszczyzny dosłowną i symboliczną utworu - potrafi porównać tekst dramatu z fragmentem filmu - konstruuje wypowiedź ustną poprawną pod względem językowym - dokonuje oceny Gospodarza	Uczeń: - wykorzystuje wiedzę o gatunkach literackich - uzasadnia rolę postaci fantastycznych w dramacie - odsłania marzenia i mity narodowe – bierze aktywny udział w dyskusji
82. Symbolika „Wesela” – chocholi taniec i złoty róg	Uczeń: - potrafi ułożyć plan wydarzeń - wskazuje na symbole pojawiające się w dramacie	Uczeń: - wyjaśnia symbole pojawiające się w „Weselu” - określa sojusz chłopów i inteligencji	Uczeń: - interpretuje motyw pojawiający się w utworze - porównuje chocholi taniec z polonezem „Pana Tadeusza” - podkreśla bezsilność inteligencji	Uczeń: - wskazuje symbole dramatu - interpretuje symbolikę „Wesela” - definiuje funkcję osób dramatu - interpretuje aluzję historyczną	Uczeń: - wygłasza swój sąd na temat złudzeń i mitów narodowych - ocenia świadomość społeczeństwa - dostrzega kompleksy narodowe i omawia je

			- analizuje niedojrzałość polityczną ludu wiejskiego	- omawia rolę Wernyhory i Chochola w dramacie - wskazuje i omawia sposoby przedstawiania „muzyczności” dramatu	
83. Z Bronowic do Atomic, czyli „jak się żenić, to się żenić”	Uczeń: - czyta ze zrozumieniem wybrane fragmenty utworów - potrafi określić czas powstania „Wesela w Atomicach” Mrożka - zwraca uwagę na humor i ironiczny efekt zderzenia cywilizacji	Uczeń: - dostrzega język obu utworów	Uczeń: - określa rodzaj stylizacji zastosowanej w utworze - dostrzega i wskazuje w tekście paradoksy: językowe i dotyczące budowy świata przedstawionego	Uczeń: - w czasie analizy „Wesela w Atomicach” Mrożka nawiązuje do „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego - potrafi wytłumaczyć funkcję odniesienia „Wesela w Atomicach” Mrożka i „Wesela” Wyspiańskiego	Uczeń: - zwraca uwagę na groteskę opowiadania Mrożka - potrafi określić realia napisania obu utworów - wygłasza własny sąd na temat humoru i ironii tekstu Mrożka
84. Polszczyzna bez tajemnic: jak ułożyć pisemne życzenia?	Uczeń: - analizuje wzory okolicznościowych życzeń (kartki okolicznościowe, pocztówki, Internet) - samodzielnie dokonuje wyboru odpowiedniego wzoru życzeń	Uczeń: - dba o poprawność wypowiedzi pisemnej - dostrzega we własnej wypowiedzi błędy językowe - świadomie korzysta ze słownika języka	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polega estetyka wykonanej pracy - wyjaśnia, na czym polega estetyka wypowiedzi - stosuje się do zasad poprawnej pisowni	Uczeń: - zwraca uwagę na groteskę opowiadania Mrożka - przygotowuje pisemne życzenia na ślub w Bronowicach i w Atomicach - stosuje zasady poprawnego zapisu	Uczeń: - ma świadomość konwencji językowej (tekst życzeń, formuła tytułarna, zwroty grzecznościowe, pisownia wielkimi i małymi literami - poprawia błędy kolegów, uświadamia im przyczyny

		polskiego i słownika ortograficznego			popelniania błędów językowych
85. Folklor „Na wsi wesele”	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - określa czas powstania utworu - potrafi podać definicję folkloru - potrafi korzystać ze słowników, leksykonów - przedstawia i charakteryzuje głównych bohaterów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje fragment prozy ze szczególnym naciskiem na kreację świata przedstawionego - omawia problematykę utworu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje motywy literackie w tekście - definiuje folklor, ludowość 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - tworzy wypowiedź pisemną, poprawną pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym - zwraca uwagę na realistyczne tło uroczystości - wskazuje i omawia oraz opisuje obrzędy, które towarzyszyły ceremonii zaślubin - wskazuje na elementy folkloru regionalnego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje styl pisarski M. Dąbrowskiej - omawia styl opowiadania M. Dąbrowskiej - nawiązuje do „Wesela” Wyspiańskiego i porównać gości weselnych - omawia stanowisko Dąbrowskiej wobec opozycji miasto – wieś